

Etappe 8 christelijke spiritualiteit Camino Schiermonnikoog - Munster

Benedictus.

De heilige Benedictus (480-547) wordt algemeen beschouwd als vader van het kloosterleven in de Latijnse Kerk. Hij werd geboren in Nursia, het huidige Italiaanse Norcia in de buurt van Perugia. Al op veertienjarige leeftijd sloot hij zich aan bij een groep kluizenaars. Uiteindelijk belandde deze groep in Subiaco, ten oosten van Rome, waar het klooster Santo Speco ontstond. Hij werd tot overste gekozen in Vicovaro, maar was zo streng dat de monniken het benauwd kregen en zelfs probeerden hem te vermoorden door hem een gifbeker voor te zetten. Toen hij die echter zegende, brak de beker. Daarom wordt hij in de kunst veelal afgebeeld met een beker in de hand waaruit een slang tevoorschijn komt. Om dit soort conflicten in het vervolg te vermijden stichtte hij zijn eigen gemeenschap op de Monte Cassino. Beroemde volgelingen waren onder andere de Heilige Maurus en de Heilige Placidus.

De regel van Benedictus

De enorme invloed van Benedictus is vooral toe te schrijven aan zijn kloosterregel, de Regula Benedicti. Er bestonden al wel dergelijke regels, zoals de anonieme Regula Magistri, maar deze werden bijna allemaal als te streng of onevenwichtig ervaren, zoals later ook die van de Heilige Columbanus. Volgens Benedictus moesten de monniken drie geloften afleggen: armoede, kuisheid en gehoorzaamheid aan de abt. De monniken moesten zich toeleggen op "ora et labora", waarmee het bidden en de handenarbeid bedoeld wordt. Het bidden werd gedaan door acht maal per dag deel te nemen aan het koorgebed. Ten slotte moesten de monniken zich bezighouden met de lectio divina, het mediterend lezen van de Bijbel en de Kerkvaders. De regel van Benedictus is een afgewogen ritme van acht uur bidden, acht uur werken en acht uur rusten. Hierdoor verspreidde de orde der Benedictijnen, zoals ze naar Benedictus zouden gaan heten, zich in snel tempo over heel Europa. Dit gebeurde zowel door het invoeren van de regel in reeds bestaande kloosters als het stichten van nieuwe kloosters. Zo is Benedictus ook een van de patroon-heiligen van Europa geworden.

Vooraf de biografie van Benedictus in de Dialogen van Paus Gregorius de Grote droeg al vroeg bij tot zijn reputatie. De Heilige Scholastica was een tweelingzus van Benedictus. Zijn feest werd vroeger op 21 maart gevierd maar tegenwoordig op 11 juli.

Voorbeeld van de Regel van Benedictus om over te mediteren/overpeinzen.

Hoofdstuk 20 OVER DE EERBIED BIJ HET GEBED

- 1. Als wij aan hooggeplaatste mensen een verzoek willen voorleggen, durven wij dit slechts doen met nederigheid en eerbied.*
- 2. Hoeveel te meer dan moet men tot de Heer, de God van het heelal, bidden met de grootste nederigheid en zuivere godsvrucht.*
- 3. En laten wij wel beseffen, dat wij niet verhoord zullen worden omwille van een veelheid van woorden, maar omwille van onze zuiverheid van hart en onze rouwmoedige tranen.*
- 4. Het gebed moet dan ook kort en zuiver zijn, tenzij men zich door een verlangen, ingegeven door Gods genade, gedrongen voelt ermee door te gaan.*
- 5. Maar als er in gemeenschap gebeden wordt, moet het gebed heel kort zijn, en zodra de overste het teken geeft, moeten allen gezamenlijk opstaan.*